VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 30 SEPTEMBER 2021

Onderwerp: Warmtevisie Haarlemmermeer 2030 RV Beleidskader 'omarmen initiatieven in de warmtetransitie'

Voorzitter: dhr. H.G.J. Heimerikx

De leden: dhr. M. Achterbergh-Copier, dhr. P.J. de Baat, mw. H.J. van den Berg, dhr. T.M. Beusenberg, dhr. T.M. Blom, dhr. M.W. van Dijk, dhr. A.L.M. den Elzen, mw. G.D.W. van 't Hull-Bettink, dhr. W.G. Jansen, dhr. R. Kenselaar, dhr. W.J.J.M. Klijn, mw. K. Kliphuis, mw. G. Knikker, mw. S. van de Meeberg, mw. J. van Os, mw. T.M.H. Reesink, dhr. A. Salhi, dhr. H.P. Spijker, mw. B.C. van Straten-van Diepenbeek, dhr. E. Vermeulen, dhr. J.P.H. de Vries, dhr. H. Werner

Griffier: mw. E.H.M. Ouwehand-Brussel

Portefeuillehouders: dhr. J.N.J. Nobel

Insprekers: Geen

De VOORZITTER: Goedenavond, dames en heren. Welkom bij deze sessie. Ik begreep van de techniek dat we gereed zijn, dank daarvoor. We hebben het vanavond in deze sessie over twee raadsvoorstellen, dat is het raadsvoorstel met betrekking tot het 'omarmen initiatieven in de warmtetransitie', en dan gaat het over een beleidskader en daarnaast is ook het stuk Warmtevisie Haarlemmermeer 2030 aan de orde. Uw raad heeft ingestemd met het voorstel van het presidium om deze twee raadsvoorstellen gezamenlijk in een sessie te behandelen. En dat betekent dat we dat ook gaan doen. Wie mag ik als eerste het woord geven? Mijnheer Vermeulen, u heeft het woord.

De heer VERMEULEN: Voorzitter, mijn dank is groot. Voorzitter, waar in heel Europa landen overschakelen op aardgas als duurzame energiebron, gaan wij als enige land ervan af. De fractie van Forza! stelt vooral vraagtekens bij het tempo waarin we dat denken te moeten realiseren. Vanuit het oogpunt van autonomie heeft onze fractie begrip voor de wil om als land en zelfs als huishouden zelfvoorzienend te kunnen zijn in de energiebehoefte. We maken ons er wel zorgen over dat het maken van plannen en het daarop voorsorteren niet synchroon lopen met de technische mogelijkheden. Voorts is betaalbaarheid en keuzevrijheid voor onze inwoners voor onze fractie van doorslaggevend belang. Als we kijken naar de cijfers in dit raadsvoorstel, lijkt de betrokkenheid van onze inwoners tot op heden minimaal. We vrezen dan ook dat de gevolgen van deze visie weer iets wordt dat onze inwoners gaat overkomen. De energietransitie, en daarmee deze warmtevisie, is tot dusver dan ook een stokpaardje van de elite en ook nog eens een luxe die alleen zij zich kunnen veroorloven. Wij maken ons zorgen over de gevolgen, en dan met name over de betaalbaarheid. We zien hoe de huizenmarkt onder druk staat en hoe mensen elkaar overbieden om toch maar een woning te bemachtigen. Vaak zijn de maximaal haalbare maandlasten leidend. Hoe gaan we deze mensen vertellen dat ze van het gas gehaald zullen worden en dat ze financiering moeten zien te vinden voor de uitvoering van de groene droom van de linkse elite? Hetzelfde probleem geldt voor onze woningbouwcorporaties, die dankzij het gasverbod nauwelijks nog kans zien om huizen te bouwen die mensen met een kleine beurs zich kunnen veroorloven. Vervolgens moeten ze ook nog eens de bestaande woningvoorraad verduurzamen. Investeringen die kunnen oplopen tot € 100.000,00 per woning, zonder dat daar hogere huurinkomsten tegenover staan. De enige voor wie

de verduurzaming van haar gebouwen geen probleem op zal leveren, is de gemeente, die haalt het geld immers gewoon direct uit de portemonnee van onze inwoners. Een mooie manier om het juiste voorbeeld te geven. Onze fractie blijft de plannen van het kabinet en de uitvoering daarvan door ons college kritisch volgen. We gaan er echter niet mee instemmen of collaboreren omdat we ervan overtuigd zijn dat de energietransitie zonder daarin kernenergie mee te nemen gedoemd is om te mislukken en haaks staat op de belangen van onze inwoners. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Vermeulen. Dan geef ik nu het woord aan mijnheer Blom van het CDA, daarna aan mevrouw Van 't Hull dan aan mijnheer Spijker en als nr. 5 mijnheer Jansen en de rest van de serie noem ik later op.

De heer BLOM: Voorzitter, ik heb een iets andere bijdrage.
Vorig jaar september bespraken wij hier de Kadernota Warmtetransitie. We gaven toen aan dat die kadernota nog ver wegbleef van een praktische oplossing van het warmtevraagstuk. We zijn nu een jaar verder en worden nu verblijd met een Warmtevisie Haarlemmermeer 2030 en het Beleidskader 'omarmen initiatieven In de warmtetransitie'. Beide stukken gaan over participatie, wijkplannen, taken rollen, planningen, wat allemaal nog verder in de toekomst lijkt. Maar hoe ver is de toekomst? Mijn ervaring is dat een jaar zo voorbij is en een raadsperiode stelt in tijd ook niet zo veel voor. Een initiatief bij Fort Vijfhuizen en een op het bedrijventerrein in Zwanenburg vinden wij een magere oogst voor het jaar 2021.
Het voornemen om als er lokaal initiatief komt op het gebied van warmte het maatschappelijk vastgoed daarmee te verbinden en ook dit vastgoed aardgasvrij te verwarmen, vinden wij een prima plan. Steun zo die initiatieven en voldoe gelijk aan onze eigen opgave.
We begrijpen dat er voordat er daadwerkelijk spijkers met koppen geslagen worden, veel papierwerk gedaan dient te worden. Maar de tijd die wij hiervoor nemen, is wat ons betreft wat lang. De overstromingen in Limburg en de bosbranden in Siberië en Noord-Amerika geven aan dat de klimaatverandering al gaande is. Het CDA is van mening dat waar we kunnen versnellen, we dit ook moeten doen. Voorzitter, tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Blom. Dan geef ik het woord nu aan mevrouw Van 't Hull, VVD. U heeft het woord.

Mevrouw VAN 'T HULL: Dank u wel voorzitter. We hebben inderdaad twee voorstellen en ik heb mijn inbreng ook in tweeën opgeknipt. In eerste instantie over de initiatieven van initiatiefnemers en de kaders daarvoor. Kaders kunnen houvast geven, maar die kunnen ook belemmeren en beide worden erkend in dit stuk. De kaders die worden meegegeven, helpen initiatiefnemers om te weten wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn. Voor inwoners wordt hiermee draagvlak en keuzevrijheid maximaal gefaciliteerd. De VVD vindt het dan ook logisch dat het college in verband met dat draagvlak aangeeft de voorkeur te hebben voor lokale initiatieven. De gemeente heeft daarbij een faciliterende en controlerende rol. Het energieloket is daarbij het aanspreekpunt.
Zoals algemeen bekend is, zijn technische mensen het grootste knelpunt in de transitie. Ik kan me voorstellen dat dat ook zo is op adviesgebied. Hoe speelt de gemeente in op al die adviesvragen en is er wel voldoende kennis en capaciteit? Wat is de te verwachten hoeveelheid aanvragen bijvoorbeeld?
En dan over het stukje warmtevisie. We herkennen de manier van aanpak uit het debat dat we in november hebben gevoerd; leren, versnellen en afronden, zodat gefaseerd tot 2050 de transitie plaatsvindt. Het is nu ook helderder hoe een ander moet gaan plaatsvinden. Initiatieven uit de markt zijn mooi, maar hebben nu ook houvast aan de gemeente die met deze visie een heldere structuur neerzet van kansen en mogelijkheden waarbij ook voldoende ruimte is om nieuwe kansen in te brengen. Voor onze inwoners en bedrijven geven de kaders in de visie omtrent toepassing en soorten

techniek voldoende zekerheid over de betrouwbaarheid en veiligheid.
Financiën blijft een beetje in een black box. De schatting voor 2021 en 2022 is gemaakt, maar dit plan strekt zich uit over meerdere decennia. Gecombineerd met de benodigde capaciteit volgend uit het beleidskader voor initiatieven, is dit een onzekere factor. Hoe houden we hier sturing op? En eerder werd gezegd dat de kosten voor de energietransitie van het rijk moeten komen en nu wordt dat in het midden gelaten. Ik ben erg benieuwd naar de reactie hierop van het college.
Kortom, we zien in deze visie dat de warmtetransitie op een betrouwbare, haalbare manier wordt ingezet waarbij draagvlak, keuzevrijheid en ruimte voor nieuwe ontwikkelingen voldoende ruimte krijgen. Betaalbaarheid voor de gemeente en onze inwoners en bedrijven blijft onze inzet, maar wordt uit het stuk nog niet geheel duidelijk.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Van 't Hull, dan geef ik het woord nu aan mijnheer Spijker van EEN Haarlemmermeer.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. EEN Haarlemmermeer ziet mogelijkheden in de warmtevisie maar we hebben wel even enkele opmerkingen. Als eerste over de initiatieven. Zorg dat de participatie representatief loopt. De opmerking op pagina 22 bij draagvlak 'minimaal 10% van de gebouweneigenaren en inwoners hebben aangegeven het project te steunen', is volgens EEN Haarlemmermeer niet echt representatief. Voorzitter, wilt u hiermee elk project steunen, ongeacht de werkelijke draagkracht in de buurt? Graag horen wij hier een reactie over.
We waarderen het zeer dat u eindelijk heeft geluisterd naar onze opmerkingen om groen gas te gaan gebruiken in combinatie met de hybride pomp. Er ligt inderdaad een groot netwerk aan aardgasbuizen dat je straks perfect kunt gebruiken. Ook mooi: biowarmte van geïmporteerd hout is ook volgens EEN Haarlemmermeer onbespreekbaar. Maar voordat men gaat investeren in welke vorm van warmtetransitie dan ook, moet men bij elk pand eerst gaan kijken naar warmteverlies en isolatie. Voorzitter, dat is absoluut het eerste verdienmodel. Dan is het goed om per dorp en wijk te kijken naar de staat van de bebouwing en de warmtetransitie en de kosten.
Er wordt veel gefocust op extra gebruik van elektriciteitsnetwerken door hybride pompen, elektrisch koken en opladen van onze auto's. Maar helaas is de vraag naar elektra hoger dan het aanbod, dus daar moeten we nog wel goed over na blijven denken. We kunnen natuurlijk ook off-grid oplossingen gaan bedenken, zeg ik daarmee. Het is logisch dat we van het aardgas af moeten, maar laten we het transitieproces een eerlijke participatie geven en de juiste warmtebron faciliteren.

De VOORZITTER: Mijnheer Spijker, gaat u afronden?

De heer SPIJKER: De laatste zin, voorzitter. Een doorgedrukt proces als bij het transformatorstation Aalsmeerderbrug gebeurde, kan nooit meer. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Spijker. Dan geef ik het woord aan mijnheer Jansen van GroenLinks.

De heer JANSEN: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, we kunnen uitstellen, afwachten, volgen, maar de confrontatie met de realiteit komt, hoe dan ook. Onze inwoners hebben niets aan zoet gebakken broodjes wanneer je weet dat ze bijna op zijn. We moeten ze voorbereiden op gezond brood. Lees 'aardgasvrij'. Soms een moeilijke boodschap, maar wel realistisch. Dit college gaat dit uit de weg en hanteert een begrip als 'slim volgen'. De inwoner krijgt zo wel de indruk dat het allemaal wel meevalt. Nu voorzitter, het valt niet mee. De opgave waar we voor staan is reëel, onze inwoners, ondernemers en bedrijven hebben recht om te weten dat ze beter in het hier en nu actie kunnen ondernemen. Het gaat gebeuren. Dan maar gelijk onze schouders eronder. GroenLinks brengt het eerlijke verhaal. Is

het makkelijk voor iedereen? Zeker niet. Daar moeten we op focussen. Begin daar waar het meeste draagkracht is. De ontwikkelingen van de innovaties zorgen ervoor dat de technieken betaalbaar worden. Daarnaast kunnen we als gemeente meer daadkracht tonen en financieel ondersteunen waar het nodig is.
Waar is de concretisering van de doelstelling uit de kadernota – daar werd net ook al even over gesproken – van vorig jaar, 5 november jl.? Er stonden er twee in. Een tot drie vastgestelde wijkplannen in de huidige collegeperiode. Acht aardgasvrije wijken voor 2030. Niet ons doel, Maar dat was het doel van het college. Deze ambitie lezen we helemaal niet meer terug. Was de kadernota dan toch maar een vrijblijvend document? In ieder geval was de zorg van GroenLinks en enkele andere fracties helaas terecht. Er is geen ambitie, er is geen gevoel van urgentie. Was het college toch geschrokken van de ambitie? Afwachten is eigenlijk het motto van het college, de toevoeging van ons: op een wonder? Dat is geen politiek bedrijven. Vanaf 2030 moet de helft van de woningen van het gas af en dus op een andere manier verwarmd worden. Bron: provincie Noord-Holland. Maar waar is de 'ja, het kan'-mentaliteit? Nu spreekt het college over voorkeursplanning. Hoe concreet is dat? Welke urgentie spreekt hier uit?
Een puntje over participatie, als laatste. Bewoners raken verward en geïrriteerd wanneer de participatie over dit belangrijke onderwerp, in ieder geval in de terugkoppeling, afgeraffeld wordt. Participatie vindt plaats rond de zomer. Afgelopen dinsdag 28 september om 04.10 uur wordt een mail ontvangen met een nota van beantwoording. Nog even los van de inhoud, in de mail wordt aangegeven dat het mogelijk is om op 30 september vandaag dus, hier in dit huis in te spreken. Dat moet wel aangemeld worden op woensdag 29 september voor 12.00 uur. Voorzitter, dit is nu een praktijkvoorbeeld waarin een bewoner terecht boos wordt. Zo gaan we niet met onze bewoners om. Dit had veel eerder teruggekoppeld moeten worden. We blijven aandacht vragen voor een serieuze participatie. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Jansen. Dan geef ik het woord nu aan mijnheer De Vries van de ChristenUnie-SGP.

De heer DE VRIES: Dank u wel voorzitter. We hebben het er regelmatig over, klimaatverandering. Ook raken de fossiele brandstoffen in deze eeuw op en moeten we dus naar andere manieren van energievoorziening en warmtevoorziening. Het hele proces van de warmtetransitie zou rond 2050 afgerond moeten zijn. De gemeenten moeten van het rijk plannen maken voor hoe ze dat willen bereiken.
Vanavond hebben we het over twee zaken, de grote lijn van planning en aanpak enerzijds en hoe we omgaan met initiatieven uit de samenleving. Laat ik wat het laatste betreft namens de ChristenUnie-SGP duidelijk zijn: gezien de grote uitdaging moeten we alles op alles zetten om initiatieven enthousiast tegemoet te treden en mogelijk te maken. In de voorgestelde fasering kan mijn fractie zich redelijk vinden. Tot 2025, dat is al heel snel, starten en leren, maar daarna ook versnellen. En misschien, als het kan, ook eerder nog. Ook het bepalen van de voorkeursoplossingen lijkt ons een goede insteek. Ten overvloede staat er ook nog vermeld dat – mijnheer Spijker noemde dat al – geïmporteerde biomassa niet in aanmerking komt en voor de komende tijd wordt ook nog gekeken naar de groen gas en geothermie en andere alternatieven.
De belangrijkste zorg ligt wat ons betreft bij het aspect van de voortgang. Mijn collega van GroenLinks legde daar net nog wat sterker de nadruk op. We hopen dat de gemeente erin slaagt de warmtetransitie goed op stoom te krijgen.
Dan heb ik twee vragen voor de wethouder. Ergens staat 'ook gaan wij inwoners en marktpartijen oproepen om met initiatieven te komen zodat vanaf 2026 versneld kan worden'. De vraag van de fractie is: hoe gaat het college dat concreet aanpakken en monitoren hoe dat verloopt?
En de tweede. Ik las in het stuk iets dat mij bevreemdde. Op pagina 16 van het rapport onder

PrimA4a lezen we 'de hoeveelheid elektriciteit die op PrimA4a verbruikt wordt, staat ongeveer gelijk aan 19,2 m^3 aardgas'. Dat leek me wat weinig. Maar dat is vrij technisch, maar misschien kan het nagekeken worden.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer De Vries. Dan geef ik nu het woord aan mijnheer Salhi van HAP.

De heer SALHI: Dank u wel voorzitter. Het klimaatakkoord verplicht ons om CO_2-uitstoot terug te dringen. Het is niet iets dat in een dag moeten gebeuren, het is een stappenplan van jaren. Het dynamische stappenplan, zoals het college voorstelt, en de praktische aanpak om de doelen te behalen, kunnen we omarmen. Daar hoort bij dat onze inwoners in de gelegenheid worden gesteld om deel te nemen aan participatietrajecten. De vraag die we ons vanavond moeten stellen is 'wie doet wat, wanneer en waarom?'
Voorzitter, op enkele aspecten willen we hier nog specifieker ingaan en daarbij onze aandachtspunten aangeven. Wat voor alternatieven hebben we voor gas en zijn die beschikbaar? Hoever willen we gaan om in Haarlemmermeer het doel om van het gas af te gaan te bereiken? Hoe realistisch zijn deze alternatieven?
Een deel van de huizen in onze gemeente stamt uit de vorige eeuw en een deel misschien nog van daarvoor. Wellicht blijft een deel over waar het onmogelijk is om geen gas te gebruiken, vanwege bijvoorbeeld isolatie. Hoe staat het college hierin? Isolatie is wellicht de eerste stap die we kunnen zetten. Zorg dat er een stip op de horizon komt. Jaren hebben we gehoord dat we van de gloeilamp af moesten, maar op de een of andere manier lukte dat niet. Totdat er wetgeving kwam en de technische ideeën snel beschikbaar waren. Zijn er scenario's te bedenken wanneer mensen niet bereid zijn om mee te doen, is er een plan B? Graag de reactie van het college.
Voorzitter, het sociaaleconomische aspect is wat HAP betreft een belangrijk aandachtspunt. Is het betaalbaar voor onze inwoners? Dat moet ook een belangrijke component worden en zijn voor de warmtetransitie. Het tweede aspect is de mate van participatie van onze inwoners. Kies niet voor een top- downbenadering, maar neem de initiatieven, kennis en ervaring van inwoners mee. Als blijkt dat de initiatieven moeizaam van de grond komen, moeten we onze inwoners de vraag stellen wanneer zij in het proces willen kunnen deelnemen. Misschien vinden zij het prettig om bij de oplossing vooral in beeld te zijn. Verder is het belangrijk om te weten hoe we de buurten en wijken en bewoners gaan betrekken. Is het nog een abstract verhaal of moeten we denken aan een inwonersforum dat nog ingericht moet worden? Graag reactie van de portefeuillehouder,
Voorzitter, tot slot. HAP kiest ervoor de warmtetransitie praktisch aan te pakken. Dat betekent dat de ideeën van onze inwoners het uitgangspunt moeten zijn van denken en handelen, dus geen grootse wetenschappelijke proeftuinen, maar relevante kleinschalige projecten die onze inwoners kunnen omarmen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Salhi, dan geef ik nu het woord aan mijnheer Den Elzen van de PvdA.

De heer DEN ELZEN: Dank u wel voorzitter. De warmtetransitie, er komt een ferme uitdaging naar ons toe. We hebben net de RES 1.0 vastgesteld, zonneakkers worden op dit moment uitgerold en we gaan nu die volgende stappen voorbereiden. Aan de ene kant gelukkig dat het eindbeeld nog ver weg is, maar een generatie verder is heel dichtbij en daarvoor moet dus nog heel veel gebeuren en moeten we nog heel veel leren. We gaan het vandaag ook hebben over technieken waarvan we nu misschien niet eens het bestaan weten, die over dertig jaar gebruikt worden. Maar we beginnen vandaag dus wel met het vaststellen van een warmtevisie. En juist omdat er in die komende dertig jaar nog zoveel in het ongewisse is, is het goed dat we de ruimte geven voor initiatieven om mee aan

de gang te gaan en vanuit die kennis en beschikbaarheden vervolgens oplossingen verder bouwen. In die zin moet je dus nu beginnen, maar nemen we iedereen mee? Het is ook heel erg belangrijk dat we in gemeenteland elkaar blijven vasthouden. Dat we gezamenlijk als gemeenten optrekken, want het grootste gedeelte van die betaalbaarheid ligt toch echt in het macro-economische, die ligt in het Haagse. Dat is iets dat de voorzitter van de Klimaattafel bijvoorbeeld heeft meegegeven.
Maar nog belangrijker is: hoe nemen we iedereen mee in Haarlemmermeer? Hoe krijgen we de urgentie en oplossingen op het netvlies? Straks wordt letterlijk bij elk huishouden in de voor- of achtertuin aan het werk gegaan en bij dat participatieproces dat dus nu in Rijsenhout van start gaat, ligt ook het lerend vermogen voor de volgende wijken en kernen. En daarbij is het dus heel belangrijk dat we een permanent draaiende communicatieafdeling hebben om iedereen daar ook goed in te voorzien en mee te nemen.
Het beleidskader 'omarmen van initiatieven' ziet er in potentie goed uit en volgens de PvdA kunnen we hier dus mee aan de gang, die ervaring opdoen, aan het werk. Maar we zien wel graag, en ik heb anderen daar ook wel over gehoord, dat er wel op regelmatige basis voortgangsrapportages komen om te kijken waar we staan. En dan niet alleen op het beleidskader, maar zeker ook in die uitrol van de warmtevisie. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Den Elzen, dan geef ik nu het woord aan mijnheer Beusenberg van SRH.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voorzitter. Vanavond bespreken we de warmtevisie en het beleidskader van het omarmen van de initiatieven ervan. Nou voorzitter, als ik het zo voel, heeft de verwarming hier al een tijdje niet meer aan gestaan. Op een duurzame en verantwoorde manier je huis verwarmen en lekker warm kunnen douchen of koken, is denk ik voor iedereen wenselijk. Dit beleidskader schept een goede verwachting, en de visie trouwens ook, van wat er allemaal mee kan en zal gebeuren. En dit beleidskader lijkt mij een goed voorbeeld van participatie.
Toch borrelen er wat vragen op bij Sociaal Rechts Haarlemmermeer. Want als wij in de toekomst een gasvrij Haarlemmermeer willen hebben, komt de eerste vraag naar voren: wie gaat dat betalen? Natuurlijk is SRH voorstander van innovatie, maar wij mogen onze inwoners niet opzadelen met heel hoge kosten om hun huis van het gas af te halen. Een van de grotere initiatieven zou zijn om bijvoorbeeld met koelwater van een datacenter de huizen te gaan verwarmen. Maar die haalbaarheid zal getoetst moeten worden. Tevens wil SRH meegeven dat biomassa niet de juiste oplossing is. Ook blijken groene energie en groen gas soms een fabel te zijn, omdat licenties voor deze groene energie bijvoorbeeld in Scandinavië gekocht kunnen worden en hier gebruikt kunnen worden. Dus men koopt een kat in de zak. Is de wethouder bereid om dat goed In de gaten te houden, zodat we niet met een kat in de zak thuiskomen? Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Beusenberg. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Van de Meeberg, D66.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel voorzitter, we horen verschillende kanten van dit toch blijkbaar wel wat omstreden onderwerp. We zijn het eens met het versnellen, de wens om te versnellen van het CDA en de ChristenUnie-SGP en GroenLinks die we horen. We zijn er blij mee dat dat wordt gezegd.
Ik hoorde de VVD een vraag stellen over de capaciteit en kennis en dat is echt een goede vraag, want je merkt het ook in de behandeling van dit onderwerp vanavond. De kennis die over dit onderwerp beschikbaar is, is soms tegenstrijdig, niet altijd even goed en ook niet altijd even bereikbaar en op basis daarvan moeten wij als raadsleden – en wij zijn geen experts – ons inlezen en ons daarop beroepen. En ja, dat is best lastig en dus al helemaal voor inwoners, als die informatie over sommige

onderwerpen heel tegenstrijdig is. Dus ik vond het een goede vraag van de VVD en ik hoop dat de wethouder daar een goed antwoord op heeft.
We zijn het eens met de ambitie van GroenLinks. Ook heel belangrijk is draagvlak en daar hoor ik ook veel mensen over. Het gaat hier dan ook dus vaak over de betaalbaarheid voor onze inwoners. De grap is dat op het moment dat je dit niet doet, dat je niet meegaat in een verandering van energiegebruik, de betaalbaarheid pas echt een probleem wordt. Dus je kunt zeggen 'we willen hier niet aan meewerken, want het is nu niet betaalbaar voor onze inwoners', maar op het moment dat je dat laat versloffen, komt er echt een probleem. De PvdA heeft daar schriftelijke vragen over gesteld en energieprijzen gaan ontzettend omhoog.

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg, ik onderbreek u even voor een interruptie van mijnheer Vermeulen. Mijnheer Vermeulen, gaat uw gang.

De heer VERMEULEN: Ik hoorde mevrouw Van de Meeberg zeggen dat als we helemaal niets doen, het pas echt heel duur wordt en ik wilde haar eigenlijk vragen dat even voor te rekenen zodat de inwoners weten wat het hen dan gaat kosten.

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ik ga geen rekensommetje voor mijnheer Vermeulen maken want die cijfers heb ik natuurlijk helemaal niet paraat, dat weet hij ook wel. Maar net als iedereen die logisch na kan denken, weet ik dat op het moment dat je gebruikmaakt van een brandstof die op kan gaan, schaarste ontstaat en door schaarste wordt het duurder. Dus dat is niet heel ingewikkeld. Bovendien zal de belasting steeds hoger worden, want het wordt afgeraden om dat soort dingen te gebruiken en we hebben de opgave vanuit het rijk om anders met energie om te gaan.

De VOORZITTER: Gaat u verder met uw betoog.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dan ga ik nu verder in mijn eigen tijd. Dank u wel. D66 is van mening dat we niet alleen maar een slimme volger moeten zijn, maar ook het initiatief moeten nemen en dus voorop moeten lopen als het gaat over eigen vastgoed. Dat hebben we het over zonnepanelen, zoals we het er al vaker over hebben gehad, maar dat geldt dus ook als het gaat over de warmtevisie. Als mensen niet willen, is een vraag van HAP, moet je dus draagvlak creëren en dat doe je door te communiceren. En dat is nu iets wat ook in dit stuk staat. Er zijn twee initiatieven beschreven. Vraag aan de wethouder: waren dit de enige aanmeldingen vanuit de samenleving? Want dat kunnen we ons bijna niet voorstellen. Als het wel zo is, dan moeten we toch ook daar meer communiceren. Maar de initiatieven die erin staan, zijn heel summier beschreven. Dat is een gemiste kans wat ons betreft en daar zouden we denk ik ook meer moeten inzetten op het koppelen van initiatieven van bijvoorbeeld een bedrijventerrein met de woningen in de buurt. Zorg nou dat die mensen daaromheen worden meegenomen. We kregen ook al berichten uit Zwanenburg 'ja, er is een project in Zwanenburg en dat betekent dat wij nu al ook al zo snel mogelijk van het gas af moeten'. Die mensen zijn dus kennelijk niet goed op de hoogte van het feit dat dat over een bedrijventerrein gaat. Dan gaat de wethouder natuurlijk antwoorden 'ja, dat is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer' en dat klopt.

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg, gaat u afronden?

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ja, maar het staat wel beschreven in een raadsstuk en ik vind dat dat beter beschreven had mogen worden. En het verzoek om een voortgangsrapportage van de PvdA

kunnen wij steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Van de Meeberg. Dan geef ik het woord last but not least… O, dat mag ik niet zeggen want dat is een waardeoordeel, maar ik geef het aan mijnheer Kenselaar van GEZOND Haarlemmermeer om de eerste termijn af te sluiten met uw betoog.

De heer KENSELAAR: Dank u wel voorzitter. In de ons toegekomen stukken wordt onder andere uiteengezet hoe in Haarlemmermeer de warmtetransitie vorm moet krijgen en binnen welk beleidskader. Alles doorlezend, kwam ik de volgende zin tegen, die me even de wenkbrauwen deed fronsen, ik citeer 'indien uit monitoring blijkt dat er onvoldoende initiatieven van de grond komen en daardoor de voortgang van de warmtetransitie niet voldoende is, wordt het beleidskader aangescherpt'. Bedoelen we hier niet eerder 'versoepeld'? Volgens mij geven geleerden al een tijdje aan dat we met het huidige tempo de doelen inderdaad niet gaan halen. Dit heeft dan wel voornamelijk betrekking op de landelijke situatie, maar aangezien wij in veel zaken liever slim volgen dan de slimste van de klas willen zijn, kan ik me zo voorstellen dat dat ook voor Haarlemmermeer geldt. Is het dan niet wijzer nu al de beleidskaders te versoepelen? Want als we blijven kijken naar de slimmere klasgenoten om te volgen en die blijken aan het eind van de rit hooguit het minst dom te zijn, is het te laat.
En dan nogmaals het begrip participatie. We hebben er laatst een hele sessie aan gewijd, maar juist en vooral warmtetransitie is momenteel absoluut niet gebaat bij een onduidelijk participatieproces. Dat zorgt alleen maar voor een vertraging die wellicht niet nodig is als de ruimte van het participatiestelsel helder is. Dus kort samengevat, kijk wat ons betreft zo spoedig mogelijk of het beleidskader niet nu al voor een te beperkt aantal initiatieven zorgt en zorg dat het participatieproces helder, maar vooral ook uitnodigend is zodat de inwoner zich betrokken voelt. En laten we inderdaad de initiatieven met betrekking tot warmtetransitie omarmen, maar laten we vooral oppassen voor een wurggreep waarin niemand voldoende lucht krijgt om nog maar iets uit te voeren. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Kenselaar. Dan zijn we aan het einde van de eerste termijn van uw raad en geef ik het woord aan… Maar eerst nog een interruptie van mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dat niet helemaal, voorzitter, maar ik ben een vraag vergeten te stellen aan de wethouder dus mag ik die nog heel even kort stellen zodat die in de beantwoording mee kan worden genomen?

De VOORZITTER: Dat mag u heel kort doen. Ik ga ervan uit dat het veel korter is dan mijnheer Heimerikx gewend is te doen.

De heer BEUSENBERG: Ja precies, dan zou ik mijn hele A4'tje voorlezen als ik zeg 'nog een zin', voorzitter, dus dat doe ik niet. Ik hoorde mijnheer Vermeulen iets vragen over een kerncentrale in zijn termijn en voor we het hier met de hele raad over kerncentrales gaan hebben, wil ik van de portefeuillehouder weten of dat überhaupt al mogelijk zou kunnen zijn. Als dat antwoord nee is, hoeven we het er ook niet over te hebben. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan geef ik nu echt het woord aan het college, vertegenwoordigd vanavond door mijnheer Nobel. U heeft het woord.

Wethouder NOBEL: Dank u wel voorzitter. Laat ik dan meteen met die laatste vraag beginnen. Ik denk dat dat niet heel veel te maken heeft met de warmtevisie die nu hier vanavond voorligt. U weet ook dat het rijk een aantal locaties heeft genoemd waar mogelijk een kerncentrale zou kunnen komen. Bij mijn

weten is dat niet Haarlemmermeer en dat vind ik ook een heel logische keus, omdat hier natuurlijk ook een luchthaven ligt. Dus uit veiligheidsoogpunt kan ik me voorstellen dat je dan eerder naar een andere locatie kijkt.
Dan de vragen die betrekking hebben op dit stuk. Ik ga proberen om het een beetje samen te voegen. Forza!, maar ook HAP en EEN Haarlemmermeer hadden het over de technische haalbaarheid. Nou ja, dat is ook ingewikkeld. Als je kijkt naar de voorkeursvarianten die wij hebben benoemd, zou dat voor een aantal wijken een oplossing kunnen zijn en als je dan kijkt naar de initiatieven die we nu met elkaar behandelen, dan zijn dat initiatieven waar weinig woningen staan en waar de kans op draagvlak groter is. Maar ook de kans op een haalbare businesscase is daar groter. De HAP vroeg ook 'de technische haalbaarheid maakt uiteindelijk ook of er, als we straks met elkaar niet die doelen halen, ook iets van een plan B is'. De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat voornamelijk vanuit de Rijksoverheid is gezegd 'we gaan dit met elkaar doen en we hebben een datum met elkaar vastgesteld waarop iedereen van het gas moet'. Wij zetten ons beste beentje voor vanuit Haarlemmermeer. Andere gemeenten doen dat ook. Ik denk dat op het moment dat blijkt dat het niet haalbaar is of dat het te langzaam gaat, dan vanuit de Rijksoverheid wel het beleid wordt herzien – en dan kom je misschien toch weer terug op die kerncentrale – 'we laten dat van het gas af gaan en we gaan over op kernenergie'. Dat heeft natuurlijk een gigantische impact op hoe we met dit vraagstuk omgaan, maar zover is het nog niet. Dus voor nu ga ik er gewoon vanuit dat we het rijksbeleid met elkaar gaan uitvoeren. Daar maken we een planning voor. Wij hebben daar drie stappen in gemaakt: tot 2025 gaan we met elkaar eigenlijk ontdekken. Daarna gaan we versnellen en uiteindelijk, tot 2050 gaan we met elkaar uitvoeren.
De betaalbaarheid werd ook door een aantal fracties aangehaald, D66, Forza!, ik meen de ChristenUnie-SGP, velen van u vragen daarnaar. Terecht, denk ik ook, want iedereen ziet het al gebeuren dat de mensen met een eigen woning denken 'het is wel voordelig om van het gas af te gaan dus ik ga dat doen en ik kan het ook betalen, dus om die reden ga ik het doen'. Maar het wordt een stuk ingewikkelder als je een sociale huurwoning hebt en als Ymere bijvoorbeeld van het gas af moet gaan. Los van het feit dat we als college menen dat het rijk dan ook uiteindelijk met de middelen moet komen, zodat woningcorporaties dat kunnen doen, zal dat toch een stuk lastiger worden. We hebben in de betaalbaarheid de Energiebank Haarlemmermeer opgericht. Voor mensen met een minimuminkomen kunnen we de energietarieven verlagen en ook blijvend hopelijk laag houden. Maar of dat voldoende is? Dat weet ik ook nog niet, maar dat is wel iets wat wij natuurlijk ook op ons af zien komen, dus waarvoor we voorzorgsmaatregelen hebben getroffen.
Het belangrijkste is dat we tot 2022 met elkaar geld in de begroting hebben staan. De VVD vroeg ernaar, maar ook andere fracties, hoe gaat het nou verder na 2022? Toen dit stuk werd geschreven, wist ik nog niet wat Prinsjesdag zou opleveren. Inmiddels weet ik dat met Prinsjesdag nog eens ontzettend veel geld door het rijk is uitgetrokken voor de energietransitie. Daar gingen we er stiekem al wel een beetje vanuit met elkaar, omdat we niet als gemeenten de middelen hebben om dat op te lossen. En dat zal dus ook echt structureel vanuit het rijk moeten gebeuren, wil je uiteindelijk die hele energietransitie vorm kunnen geven. Dus met name de rijksmiddelen maken of iets uiteindelijk wel of niet betaalbaar is, zeker voor iemand met een kleine portemonnee.
Dan de voortgang. Terecht denk ik ook dat een aantal partijen zegt 'u had uzelf als doel gesteld om drie wijken van het gas af te halen. Het is niet gelukt, zie je nou wel?' Ik denk wel dat we ook met elkaar een beetje eerlijk moeten zijn. We hebben in een heel gekke periode gezeten met corona waardoor participatie toch heel moeizaam van de grond is gekomen. Daar komt bij dat we de proeftuin Rijsenhout aangemeld hadden en het rijk daarvan heeft gezegd 'helaas, je komt daar niet voor in aanmerking'. Dat was een van de twee wijken waarvan we hoopten dat mensen met die rijkssubsidie van het gas konden gaan. Dat is niet gelukt. We gaan niet bij de pakken neerzitten. Dat is ook meteen een antwoord op de ChristenUnie-SGP die vroeg 'hoe doet u dat dan met de initiatieven die mogelijkerwijs afvallen?'. Dan gaan we het herijken en gaan we kijken of het alsnog mogelijk is. Het

antwoord kan zijn dat het niet mogelijk is, maar daar gaan we dan eerst weer met de initiatiefnemer over in gesprek. En het initiatief Fortwachter in Vijfhuizen loopt nog en daar denken we nog steeds van dat die wijk van het gas af kan. De mensen zijn daar ook welwillend en het draagvlak daar is groot.
De VVD vroeg nog 'hoe zit het eigenlijk met alle technische aspecten van de energietransitie en is de gemeente daar eigenlijk wel toe geëquipeerd?' Nu hebben we heel goede ambtenaren en ze weten ontzettend veel, maar dit gaat soms zo diep dat we ook expertise van bepaalde bureaus soms zouden moeten inhuren. Maar we zijn slimme volger, dus dat betekent ook dat er veel grotere gemeenten zoals de gemeente Amsterdam, die ook veel meer ambtenaren ter beschikking hebben, heel vaak de zaak al hebben uitgezocht en dat wij dus van hen kunnen leren en dat mee kunnen nemen in ons beleid. Dat is het voordeel als je een slimme volger bent, dan maak je niet die eerste kosten.
Over het financieren heb ik het gehad. Het draagvlak waar EEN Haarlemmermeer aan refereerde, was dan meer in relatie tot het zonnepark en niet zozeer, denk ik, tot de warmtevisie. We hebben denk ik heel duidelijk in het stuk ook aangegeven dat we niemand willen dwingen om van het gas af te gaan, dus ik hoop dat we u daarmee voldoende hebben gerustgesteld.

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel, ik ga u even onderbreken voor een interruptie van mijnheer Spijker. Gaat uw gang, mijnheer Spijker.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Er staat toch echt heel concreet 'bij een draagvlak van minimaal 10% van de gebouweigenaren en inwoners het project steunen'. 10% van de betrokkenen in de omgeving vind ik erg weinig, als een wijk of buurt iets neemt en 90% geeft geen reactie steunt het niet. Dan vind ik dat nog steeds niet evenwichtig.

De VOORZITTER: U geeft een mening, we wachten de reactie van mijnheer Nobel af.

De heer SPIJKER: Bent u dat met eens?

Wethouder NOBEL: Volgens mij is dat niet helemaal zo bedoeld. Volgens mij is bedoeld 'op het moment dat een wijk met een bepaald initiatief komt, moet minimaal 10% dat steunen, willen we überhaupt ernaar gaan kijken'. Of de wijk daadwerkelijk van het gas afgaat, is vers 2 en daarin hoop ik u gerustgesteld te hebben door te zeggen 'we willen niemand verplichten om van het gas af te gaan'.
GroenLinks zei 'begin daar waar het meeste draagvlak is'. Dat ben ik helemaal met u eens. Daarom zijn we ook begonnen met de wijk Fortwachter en ook Rijsenhout, maar die wijk is helaas afgevallen.
Over het doel van de wijkplannen heb ik het al gehad. Ik denk gewoon dat COVID-19 niet heeft geholpen en als ik heel eerlijk ben, denk ik dat het belangrijker is dat we dit stuk met elkaar tot een goed einde brengen dan dat er een extra wijk van het gas af is gegaan.

De VOORZITTER: Ik ga u onderbreken voor een interruptie van mijnheer Jansen.

De heer JANSEN: Dank u wel voorzitter, draagvlak was inderdaad een onderdeel, maar in dat specifieke geval had ik het over draagkracht, dus dat ging over wie het zou kunnen betalen.

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel.

Wethouder NOBEL: Excuus, dan heb ik u niet helemaal goed begrepen. Over de portemonnee heb ik het al gehad, over de Energiebank waarmee we mensen met een minimuminkomen willen helpen.
Dan ben ik bij de ChristenUnie-SGP. Die vroeg 'hoe gaat u om met de oproep om uiteindelijk meer initiatieven van de grond te krijgen?' Ik geloof dat u vroeg naar de periode vanaf 2025. Dat willen we

samen doen met het Energieloket. En dan ook meteen een antwoord op de PvdA. Ja, dat willen we gaan monitoren en daar willen we u jaarlijks een monitor van geven zodat u de voortgang goed kunt bijhouden en ook daar geldt weer, als een initiatief afvalt, willen we kijken waarom het is afgevallen en mogelijk kunnen we het met een herijking toch mogelijk maken. Misschien ook niet, maar daar kunt u maar beter duidelijkheid over krijgen.
U vroeg naar PrimA4a en het aantal kuub aardgas. U vindt het vast niet erg als ik daar nog even schriftelijk op terugkom. Dat lijkt me een technische vraag.

De VOORZITTER: Gaat u langzaamaan afronden?

Wethouder NOBEL: Ja. Ik heb volgens mij de meeste zaken gehad. De HAP vroeg nog 'hoe staat het college eigenlijk ten opzichte van isolatie bij dat van het gas af gaan?' We hebben altijd gezegd: isolatie is gewoon de eerste stap en van het gas afgaan is de allerlaatste stap, dus in het proces moet u dat ook zo zien. Volgens mij kun je je er geen buil aan vallen om je huis goed te isoleren en ik denk ook, als ik de volle zalen zie die we hier telkenmale hebben, dat heel veel inwoners dat ook willen doen. Zeker als het hun eigen woning is.

De VOORZITTER: Ik ga u onderbreken voor een interruptie van mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Voorzitter, dank u wel. Ik heb hier dan nog een verduidelijkende vraag over die er een klein beetje mee samenhangt. Dus als het te ingewikkeld is, mag u het ook schriftelijk beantwoorden. We hebben natuurlijk een gasnetwerk en een netbeheerder die dat gasnetwerk beheert, die daar uiteraard geen grote investeringen meer in gaat doen. Want ik heb begrepen – sorry voorzitter, ik neem een heel klein beetje de tijd ervoor – dat dat netwerk in veertig jaar wordt afgeschreven. Dat wil dus zeggen, nieuwe investeringen, vernieuwingen, moeten dan weer veertig jaar kunnen renderen, want dat is wat je terugziet op je rekening als transportkosten. Hebben we er duidelijk zicht op dat we dat een beetje synchroon laten lopen met de wens om wijken van het gas af te halen? Als het te moeilijk is, kunt u daar schriftelijk op terugkomen.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Vermeulen, dan geef ik het woord aan mevrouw Van de Meeberg. Die zat helaas voor mij achter het hoofd van mijnheer De Vries, maar nu zie ik haar.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel voorzitter. Ik had twee vragen gesteld waar ik heel graag nog een antwoord op krijg. Een is waarom de twee projecten die genoemd zijn zo summier beschreven zijn in het raadsvoorstel. En mijn tweede vraag is of er nog meer aanmeldingen waren van initiatieven vanuit de samenleving.

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel.

Wethouder NOBEL: Over het wel of niet concreet beschrijven. Ik denk dat dit vooral een stuk is waarmee we met elkaar naar de toekomst kijken. Dus de twee initiatieven die er zijn, kun je heel uitvoerig beschrijven. Daar hebben we niet voor gekozen, we hebben met name ervoor gekozen om het beleid te schetsen en hoe we dat voor ons zien. Er waren meer initiatieven, of er zijn meer initiatieven, moet ik zeggen, maar die zijn nog minder concreet. Er zijn ook veel ideeën. Ideeën zijn natuurlijk hartstikke goed, zeker als daar initiatieven uit ontstaan, maar die zijn nog niet concreet genoeg om bij uw raad terug te leggen. En als dat wel zo is, denk ik dat het goed is om dat ook te doen.
In antwoord op de heer Vermeulen van Forza! We hebben wijkplannen opgesteld en een van de zaken waarnaar gekeken wordt, is uiteraard ook hoe oud de gasleidingen zijn, maar ook bijvoorbeeld

'kunnen we werk met werk maken?' Dus op het moment dat de straat opengaat, is het verstandig om te kijken 'kunnen we die buurt dan ook meteen van het gas af halen als we daar toch al bezig zijn? En hoe staat die buurt daar dan tegenover?'

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Nobel voor de beantwoording en de reactie op de uitingen van deze raad. Dan ga ik – dat bent u van mij gewend – voor we overgaan tot het debat waarvoor ik de thema's zo vraag, een snel rondje maken om te kijken of alles beantwoord is zodat we aan het debat kunnen beginnen. Ik doe dat altijd even in volgorde. Dat is als eerste mijnheer Vermeulen. Heeft u nog aanvullende vragen? Dank u wel. Dan gaan we naar mijnheer Blom. Heeft u nog vragen die nog openstaan?

De heer BLOM: Ik had geen vragen gesteld, voorzitter.

De VOORZITTER: Wat bent u scherp en wat is uw voorzitter… Nee, dat zeg ik niet zo. Dank, dan geef ik het woord aan mevrouw Van 't Hull.

Mevrouw VAN 'T HULL: Excuus, waarvoor geeft u mij het woord?

De VOORZITTER: U bent nr. 3 op mijn lijstje en mijn vraag aan het begin van deze ronde was of er nog openstaande punten zijn voor we aan het debat beginnen.

Mevrouw VAN 'T HULL: Nee, helemaal niets.

De VOORZITTER: Oké. Dank u wel, dan doe ik het zo: zijn er nog vragen die nog niet beantwoord zijn aan het eind van de eerste ronde? Mijnheer Jansen.

De heer JANSEN: Dank u wel voorzitter, een deel is beantwoord door de wethouder en dat ging over een tot drie vastgestelde wijkplannen, een andere doelstelling was acht aardgasvrije wijken voor 2030. Mijn fractie wil graag weten of dat nog steeds een doelstelling is die staat.

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel.

Wethouder NOBEL: Ik dacht dat u daar indirect mee bedoelde dat ik er tot 2030 zit en dat we dat dan samen mee kunnen maken? Die doelstelling is onveranderd gebleven. Of we het gaan halen, weten we natuurlijk in 2030 pas maar we hebben niet voor niets gezegd 'tot 2025 willen we met name inventariseren 'waar zou het kunnen' en daarna willen we versnellen. Dus ik denk dat het logisch is, als we kijken naar de technieken, dat als op een gegeven moment een of twee wijken van het gas af gaan, het dan een stuk sneller zal gaan. Dus ik zie voorlopig nog geen aanleiding om die doelstelling los te laten.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Nobel, dan geef ik het woord aan mijnheer Salhi voor zijn vraag.

De heer SALHI: Nog even een iets verduidelijkende vraag met betrekking tot het bereiken van de inwoners om deel te nemen aan de participatie. Ik zei al dat ze het soms misschien iets te moeilijk vinden of dat de drempel misschien iets te hoog is, welke acties kunnen we verwachten? Ik had nog de specifieke vraag gesteld of er bijvoorbeeld een inwonersforum opgericht moet worden of kan worden.

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel.

Wethouder NOBEL: In principe willen we natuurlijk aan de hand van die wijkplannen met de inwoners in gesprek en dan komen we letterlijk bij de voordeur dus dat lijkt mij de meest laagdrempelige manier om daarover met de inwoners in gesprek te gaan en mensen ook te laten participeren. Daarnaast, en dat is iets dat mevrouw Van de Meeberg aanhaalde, zodra op een gegeven moment een initiatiefnemer een initiatief neemt, is hij of zij ook verantwoordelijk voor de verdere participatie dus ik denk niet dat… Laat ik het zo zeggen: ik zou het op dit moment niet aanraden om een dergelijk forum in te stellen omdat volgens mij een wijkplan veel laagdrempeliger is. Anders krijg je dat iedereen zich gaat melden terwijl je eigenlijk je pas wilt melden op het moment dat het over jouw wijk gaat.

De VOORZITTER: Dank u wel voor de beantwoording. Dan vraag ik nu aan uw raad: wat zijn de thema's waar u het in de komende veertig minuten over wilt hebben? Mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Ik zou het graag over het forum van de HAP hebben want daar vinden we wel wat van.

De VOORZITTER: Mijnheer Jansen.

De heer JANSEN: Ik wil graag een verdiepend debat over plan B, voorzitter.

De VOORZITTER: Verder nog thema's? Misschien ontstaan ze nog. Ik stel voor dat we beginnen met plan B. Ik geef het woord aan mijnheer Jansen om plan B te introduceren, spannend te maken en om de overige leden van deze raad uit te dagen voor een debat.

De heer JANSEN: Dank u wel voorzitter, kan ik de PowerPoint dan starten?

De VOORZITTER: Wat mij betreft wel want dat is een medium dat ik al sinds 1992 gebruik.

De heer JANSEN: Ik zal het doen op de mij bekende wijze mondeling doen voorzitter, dus dat is half voorlezend en half spontaan. Plan B. Het is al een paar keer aan de orde geweest en ook door andere collega's gevraagd, wat gebeurt er als er geen initiatieven komen? Wat gaan we dan doen? Ik ben er met mijn fractie niet voor om gelijk te praten over de dwang of iets dergelijks, want dat is meteen weer de tegenstelling die daarin gezet wordt. Maar een college of de gemeente kan ook wat meer de boer op om die initiatieven los te krijgen. Mevrouw Van de Meeberg heeft daar een vraag over gesteld en het loopt niet over van de initiatieven natuurlijk, terwijl we wel een heel groot vraagstuk hebben liggen, dus ik zou graag van de collega's willen weten hoe we daarnaar kijken als er te weinig initiatieven komen en we echt in tijdnood komen. Nogmaals, mijn fractie vindt dat daar veel meer zou moeten gebeuren, maar ik wil ook graag weten: als dat niet vanuit de mensen komt, hoe kunnen we het stimuleren en wat doen we ultimum, aan het eind, als dat dus niet lukt? Dat wilde ik even naar voren brengen.

De VOORZITTER: Een duidelijke inleiding op het thema en u heeft een aantal sprekers uitgedaagd, als eerste mijnheer Vermeulen en daarna mevrouw Van de Meeberg en daarna mijnheer Den Elzen en daarna wie zich nog aansluit. Ik geef het woord aan mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Dank u wel voorzitter, als je als beleidsmakers, als politici, plannen bedenkt en je komt er vervolgens achter dat je voor die plannen weinig tot geen draagkracht of enthousiasme vindt in je eigen samenleving, moet je jezelf misschien ook achter de oren krabben of de plannen die

je maakt en die dus geen drachtvlak blijken te hebben, goede plannen zijn. Als mensen niet meedoen, kun je misschien ook concluderen dat wat jij graag wilt, of wat u graag wil, onze inwoners helemaal niet willen. Dan moet je misschien ook een keer zeggen 'tja, dan gaan we het niet doen'.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen, mijnheer De Vries wil graag op u reageren en daarna mijnheer Jansen ook op meneer Vermeulen.

De heer DE VRIES: Dank u voorzitter, mijnheer Vermeulen zegt dan 'als het draagvlak er niet blijkt te zijn moet je maar gewoon stoppen', maar dat lijkt mij erg lastig omdat het rijk gewoon beleid heeft bepaald dat uitgerold moet worden. Dus ik denk dat zo lang het landelijke beleid er is, je het niet kunt maken om hier te stoppen. Ik denk dat je hoogstens kunt zeggen 'het lukt niet, we gaan terug naar Den Haag om te kijken wat daar voor andere mogelijkheden zijn'. Maar je kunt niet zeggen 'dan doen we het gewoon maar helemaal niet'.

De VOORZITTER: Dat was een reactie van mijnheer De Vries op mijnheer Vermeulen, daar mag u op reageren mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Dank u wel. Mijnheer De Vries, wat u zegt is eigenlijk de kern van wat ik ook vind, we krijgen beleid dat over de schutting gegooid wordt bij de gemeenten 'voer dat eens even uit', en als onze inwoners dat niet willen, zitten wij met de problemen. Mijnheer Jansen noemde het woord dwang en dat is een woord dat we bij Forza! niet eens kennen en waar we ook niet aan willen beginnen want het moet overreden zijn, samen dingen doen, samen met de inwoners. En als dat niet werkt, moet onze portefeuillehouder de mogelijkheid krijgen om terug naar Den Haag te gaan en te zeggen 'luister eens, ik heb het geprobeerd en ik heb overal aan de deur staan kloppen, we hebben folders rondgebracht en we hebben het er in de raad over gehad en ik krijg het niet voor elkaar dus kom maar met een nieuw plan'.

De VOORZITTER: Dat was mijnheer Vermeulen, maar mijnheer Jansen wil ook graag reageren op wat mijnheer Vermeulen in eerste instantie zei, gaat uw gang, mijnheer Jansen.

De heer JANSEN: Jazeker, want waar ik al bang voor was, dat dat meteen als tegenstelling wordt neergezet, gebeurde ook. 'Er zijn te weinig initiatieven, dus het werkt niet.' Nee, ik heb gezegd 'er zit een aantal stappen tussen'. Initiatieven kun je stimuleren, je kunt de boer op gaan. Dus mijn fractie gaat het erom daar ook rekening mee te houden en daar een beschrijving van te geven; wat kan de gemeente doen op het moment dat er te weinig initiatieven komen? Nee, niet de deur dichtgooien en zeggen 'we zijn er klaar mee'. Er zijn nog zat mogelijkheden om mensen ook goede voorlichting te geven en daar gaat het ons om.

De VOORZITTER: Mijnheer Jansen sprak mijnheer Vermeulen toe en die wil graag reageren in dit debatje.

De heer VERMEULEN: Dank u wel. Kijk, het is heel erg mooi om te zeggen dat je initiatieven moet stimuleren, maar de enige prikkel waardoor initiatieven worden gestimuleerd is wanneer iemand daar financieel voordeel aan heeft. Dat is van oudsher de prikkel. U kunt nee schudden, maar op het moment dat je aan mensen hun portemonnee komt, werkt dat pas. Dus als je komt aankloppen en je zegt 'we hebben een initiatief en we gaan hier de hele wijk verwarmen met – ik noem maar wat – iets wat we niet willen, we gaan dat verbranden en warm water door je huis heen laten lopen en dit is het kostenplaatje' en de mensen zeggen 'ja maar, wat ik nu heb kost minder en het werkt goed en ik ben tevreden en ik wil het niet', dan werkt zo'n initiatief niet. Een initiatief werkt alleen als mensen er een

voordeel bij halen en zonder voordeel – en ik zie het voordeel echt niet – komt er geen initiatief los.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen, mijnheer Jansen en mijnheer De Vries zijn samen in een debatje en ik geef het woord aan mijnheer De Vries die in dit debatje nog eventjes het woord wil.

De heer DE VRIES: Dank u voorzitter, ik denk dat mijnheer Vermeulen een iets te pessimistische visie op de mens heeft. Het is niet zo dat mensen alleen maar door financiële prikkels tot keuzes komen. Van 'dit is voordelig en dat niet dus ik doe het meest voordelige'. Ik koop soms kwalitatief beter voedsel omdat ik vind dat het goed is voor het milieu of goed voor mijzelf, dat kost meer en toch maak ik die keuze. Er zijn mensen die kiezen voor zonnepanelen op het dak zonder dat ze direct daar profijt van hebben dus ik denk dat er heel veel keuzes zijn die mensen kunnen maken, ook bijvoorbeeld voor een elektrische auto of wat dan ook, waar ook een stukje idealisme in zit. Dus het is niet alleen een financiële prikkel.

De VOORZITTER: Dan geef ik als laatste het woord aan mijnheer Vermeulen in dit subdebatje en dan gaan we terug naar het hoofddebat.

De heer VERMEULEN: Voorzitter, dank u wel en alweer de spijker op de kop, ik ben zelf net als mijnheer De Vries in de gelukkige omstandigheid dat ik me dat kan permitteren. Dat is ook meteen de reden waarom ik dat heb gedaan, voor mij was de reden dan ook die ik net genoemd heb in mijn bijdrage, autonomie, zelfvoorzienend zijn in je energiebehoefte. Maar dat is een luxe die ik me kan permitteren. En zelf ben ik ooit begonnen als iemand die echt elk dubbeltje moest omdraaien en de eindjes aan elkaar moest knopen en al die luxe keuzes helemaal niet had, ik was blij als aan het eind van de maand alle…

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen, wilt u het kort en bondig houden?

De heer VERMEULEN: Oké, dan sluit ik het af. We moeten niet vanuit een ivoren toren – wat we nu een beetje aan het doen zijn – praten over de mensen met een smalle beurs want de meeste mensen hebben gewoon iedere maand net genoeg geld om rond te komen en ik wil niet in hun portemonnee gaan roeren.

De VOORZITTER: Dank u wel, dan hebben we dit subdebatje afgehandeld, een allerlaatste reactie van mijnheer Jansen en dan ga ik terug naar het debat zoals we gestart zijn.

De heer JANSEN: Dank u wel voorzitter, op zich werd ik natuurlijk ook getriggerd door de opmerking dat geld de enige prikkel is voor de mens. Er werd al gezien dat ik nee schudde en ik wil daar ook verbaal nog wat aan toevoegen. We zitten hier, zoals we in dit huis zitten, niet voor het geld. Dat is niet de prikkel waarvoor we hier zitten en soms moet je niet alleen voor jezelf praten, maar laat ik dat wel even doen omdat ik niet in iedereens beurs kan kijken, maar ik doe dat omdat ik een zeker idealisme heb en omdat ik principes heb. En nogmaals, ik ga ervan uit dat dat voor meerderen geldt. Dus ik ben het absoluut niet met u eens dat als de mens enige prikkel heeft om iets te doen, dat geld is. Laten we daarvan afstappen en ook naar die andere mogelijkheden kijken die ook mijnheer De Vries aangaf.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Jansen. Mijnheer Jansen heeft het debat geopend met een bijdrage en daar hebben een aantal mensen bij aangegeven op te willen reageren. De eerstvolgende is mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel voorzitter. Ik reageer graag op de vraag van mijnheer Jansen van GroenLinks 'wat gaan we doen als het niet direct lukt?' Dat heb ik ook in mijn eerste termijn proberen aan te geven, het begint met draagvlak creëren. Dat ontstaat niet vanzelf, dat moet je creëren en dat begint met het goede voorbeeld geven en met communiceren. Dat geldt niet alleen voor de warmtevisie maar voor de hele energietransitie waar bijvoorbeeld ook het VANG onderdeel van uitmaakt. We blijven het herhalen, de inbreng op dit onderwerp is bijna hetzelfde als die over de zonneakkers, als over VANG: communiceren en draagvlak creëren. En sommige mensen hier vergeten wel eens dat de hardste schreeuwers niet per se de meerderheid zijn. Daar moeten we ons echt wel van bewust zijn. De mensen die heel hard schreeuwen dat ze niet willen, horen we best, maar de overgrote meerderheid wil best. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Van de Meeberg, dan geef ik het woord aan mijnheer Den Elzen.

De heer DEN ELZEN: Dank u wel voorzitter. Over plan B waar mijnheer Jansen het over heeft. Zonder af te doen aan de urgentie, want die erkennen we, zitten we aan het begin van het traject op dit moment. We hebben juist die drie sporten van de ladder met elkaar afgesproken waarin we de eerste vier jaar gewoon gaan starten en leren en daar moeten we gewoon mee beginnen. Ik ben gerustgesteld in het traject want de wethouder heeft net gezegd dat hij elk jaar met een voortgangsrapportage komt en daar kunnen we op monitoren. Als daaruit blijkt dat het niet goed gaat, kunnen we gaan herijken en dan kunnen we kijken 'waar moet je wellicht een versnelling toepassen?' Daar hebben we tot 2034 de tijd voor, zie ik hier staan. Dus ik vind het veel te vroeg om nu een plan B in te steken voorzitter.

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg, u gaat reageren op mijnheer Den Elzen.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel voorzitter, mijnheer Den Elzen heeft het over monitoren. Dat is pas achteraf, dan kun je achteraf pas bijsturen, maar de PvdA heeft ook schriftelijke vragen ingediend over energiearmoede. Is mijnheer Den Elzen het met mij eens dat als we niets doen, het uiteindelijk veel duurder wordt voor onze inwoners en is het dan niet juist verkeerd om achteraf bij te sturen na een monitoring?

De VOORZITTER: Dan geef ik het woord even aan mijnheer Vermeulen om te reageren op mijnheer Den Elzen.

De heer VERMEULEN: Ik reageer eigenlijk op mevrouw Van de Meeberg want die roerde daar de vraag aan over de energiearmoede. We dachten dat we als Forza! de populistische partij waren in Haarlemmermeer en dan worden we gewoon ingehaald door de PvdA die vragen stelt waar ze het antwoord natuurlijk al op kent. Alles wat het duur maakt, zijn al die belastingen die wij bovenop die spotgoedkope energie gooien waardoor we eigenlijk onze inwoners dwingen om op alternatieven over te stappen. Dus begin niet over energiearmoede want de overheid is de enige reden dat er energiearmoede is.

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg, wilt u daarop reageren?

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Er werd mij niets gevraagd, voorzitter.

De VOORZITTER: Dat is duidelijk, het was een betoog. Dan geef ik het woord weer terug aan mijnheer Den Elzen.

De heer DEN ELZEN: Er was gevraagd om iets te zeggen over de energiearmoede en de vragen die we gesteld hebben. Dat gaat niet hierom, natuurlijk is er een link, maar dat was onder andere naar aanleiding van de gasprijzen die deze winter ontzettend gaan stijgen en de berichten in de krant en de gelden die vanuit Den Haag beschikbaar zijn gesteld. Daar gaan deze energievragen over, voorzitter.

De VOORZITTER: U krijgt een interruptie van mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Ik wil alleen maar opmerken dat van een kubieke meter gas € 0,54 btw en energiebelasting is.

De VOORZITTER: Ik zag ook een hand omhoog van mijnheer Jansen en mevrouw Van de Meeberg. Eerst mijnheer Jansen.

De heer JANSEN: Dank u voorzitter. Ik wilde nog reageren op de eerste inbreng van mijnheer Den Elzen op onze vraag. U gaf aan 'we hebben de voortgangsrapportage'. D66 zei daar ook al wat over. Het gaat ons hierom, we hebben het eerder gehad over twee visiestukken of in ieder geval een groot visiestuk. Daar zou je een beschrijving in kunnen aangeven als 'als initiatieven niet lukken, gaan we over op extra voorlichting of…', et cetera. Dat probeer ik eigenlijk te zeggen. In een visiestuk mag je ook verwachten dat je daar rekening mee houdt.

De VOORZITTER: U krijgt een interruptie van mevrouw Van 't Hull.

Mevrouw VAN 'T HULL: Ik heb meer de vraag of ik nog aan de beurt kom, voorzitter, in reactie op de vraagstelling, überhaupt want het nadeel van de subdebatjes is dat de hoofdlijn bijna wegraakt.

De VOORZITTER: Ik heb de zogenaamde cirkeltheorie, dat mag je van een binair iemand verwachten. Daar staat precies bij wat de hoofdcirkel is en wanneer we uitstapjes nemen en ik kan u verzekeren dat we na elk stapje terugkomen op de hoofdcirkel en mevrouw Van 't Hull, u bent na dit subdebatje aan de beurt.

Mevrouw VAN 'T HULL: Dan wacht ik nog even.

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan mijnheer Den Elzen want die heeft een interruptie gekregen van mijnheer Jansen.

De heer DEN ELZEN: Dank u wel voorzitter, volgens mij heb ik daar net al wat over gezegd toen ik repliek gaf dat we juist de komende jaren met dat starten en leren die momenten hebben en dat we daar dus gaan doorpakken in die versnelling. Mocht blijken dat het niet voldoende is, dan moeten we elkaar zien te vinden. Maar dat haal je ook uit de monitoring straks.

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan mijnheer Vermeulen, niet voor een mening maar een korte, krachtige reactie.

De heer VERMEULEN: Ik ben het helemaal eens met mijnheer Den Elzen want je moet inderdaad leren en als je mensen gaat voorlichten, dat is een heel mooi woord, dan ga je mensen voorlichten, maar dan moet je ook een soort boodschap hebben die je dan gaat vertellen. Dat betekent eigenlijk dat je aan gaat bellen met een panklaar antwoord en dat hebben we nu net niet, want we moeten het nog leren. Dat wilde ik nog even inbrengen.

De VOORZITTER: Dan geef ik het woord aan mevrouw Van de Meeberg ook in reactie op mijnheer Den Elzen.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel voorzitter, ik heb mijnheer Den Elzen een vraag gesteld maar eigenlijk geen antwoord gekregen: bent u het niet met mij eens dat juist nu afwachten en achteraf monitoren zou kunnen voorkomen dat mensen in energiearmoede terechtkomen omdat niets doen uiteindelijk veel duurder wordt dan nu initiatieven nemen?

De VOORZITTER: Mijnheer Den Elzen, u krijgt het woord voor een reactie op mevrouw Van de Meeberg en dan kunt u dit subdebatje afronden en gaan we terug naar het hoofddebat.

De heer DEN ELZEN: Nee, mevrouw Van de Meeberg, dat ben ik niet met u eens. Dat zou ik met u eens zijn als de einddatum op volgend jaar zou liggen. Dan zou ik me veel meer zorgen maken, maar we hebben heel wat jaren te gaan en het is netjes weggezet in termijnen hoe we daarmee omgaan en ik heb daar vertrouwen in.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Den Elzen. Dan gaan we naar mevrouw Van 't Hull voor een reactie op mijnheer Jansen bij de opening van het debat.

Mevrouw VAN 'T HULL: Dank u wel. De vraag van mijnheer Jansen was 'hoe denken we over plan B?' Daarin hoor ik meteen zorgen over plan A maar ik heb die zorgen wat minder. Ik zie nu de manier waarop de warmtevisie wordt ingericht, dat er met wijkplannen wordt gewerkt en ik denk dat daardoor de drempel juist heel laag is om je aan te melden om mee te doen omdat er meer kennis wordt gedeeld. Plan B is pas aan de orde als plan A niet zou werken dus dan moet ik me aansluiten bij de PvdA die zegt 'het is eigenlijk nog veel te vroeg, we staan aan het beginstadium en het is een heel goed plan A en ik denk dat we daar gewoon voor moeten gaan'.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Van 't Hull, dan geef ik het woord aan mijnheer Salhi om te reageren op mijnheer Jansen.

De heer SALHI: Dank u wel voorzitter. De risico's en eisen hangen aan het beleidskader en er wordt ook gezegd 'die kunnen ervoor zorgen dat de initiatieven niet of moeizaam verlopen'. Misschien is het een idee om daarnaar te kijken, dat we de risico's minimaliseren zodat de mensen aan veel meer initiatieven kunnen deelnemen.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Salhi, dan zijn er twee interrupties en dan geef ik het woord aan mijnheer Spijker.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter, ik denk dat we vooral geen tunnelvisie moeten hebben als bewoners aankomen met een goed idee en het lijkt nog even vreemd of out of the box, laten we dan niet meteen 'nee, want' roepen, maar 'ja, mits'. En dat plan B klinkt mooi maar laten we zeggen dat we als het niet lukt samen gaan zoeken, cocreatie. Ik denk dat cocreatie, dat wij samen… beter werkt.

De VOORZITTER: Mevrouw Van 't Hull gaat reageren mijnheer Spijker.

Mevrouw VAN 'T HULL: Dank u wel. Denkt u dan ook niet dat met de manier waarop nu de visie en kaders worden gesteld die ruimte er ook echt is voor die initiatieven?

De VOORZITTER: Mijnheer Spijker.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Dat zal zeker zo zijn maar we krijgen de laatste jaren wel het gevoel dat er toch een tunnelvisie is. Iemand komt aanzetten met een plan, dat moet ergens doorheen gedrukt worden want er zitten toch wel grote belangen achter dus alles wat er maar een beetje buiten valt, krijgt een 'nee want'. Dat vind ik jammer.

De VOORZITTER: Wilt u daarop reageren mevrouw Van 't Hull? Nee, dank u wel. Dan ga ik verder met mijnheer Blom, op wie wilt u reageren? Dat is altijd heel interessant voor de voorzitter om te weten.

De heer BLOM: Op mijnheer Spijker, zijn er al plannen bekend die afgeschoten zijn door de gemeente? Daar weet ik niets van.

De VOORZITTER: Mijnheer Spijker.

De heer SPIJKER: Voor de goede orde, niet dat ik weet, ik ben niet de best geïnformeerde hier. Ik heb helaas geen geheime informatie dus dat kan ik u niet zeggen maar ik weet wel hoe het gemiddeld genomen met plannen loopt en dat is heel vaak zo in de woningbouw, maar ook bij andere plannen, met de reactie 'nee, want'.

De VOORZITTER: Dan ga ik naar mijnheer Salhi terug.

De heer SALHI: Dank u wel voorzitter. In het stuk wordt als het gaat om de kanttekeningen en risico's ook afgesloten met de opmerking dat indien er moeizame voortgang is, beleidskaders aangescherpt kunnen worden. Dus er is wel een mogelijkheid.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Salhi, dan geef ik het woord aan mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Ik had aan het begin van het hoofddebat al wat opgeschreven en ik dacht 'misschien kan ik wat eerder reageren', maar helaas. Maar dan even op de vraag of we ons gaan bemoeien met een plan B. Ik denk ook dat dat redelijk vroeg is om op dit moment er al van uit te gaan dat plan A niet gaat werken, dat je al een plan B begint te maken. Dan geef je eigenlijk aan dat plan A niet goed genoeg was en we denken dat plan A in deze zin wel goed is. Mocht dat niet zo zijn, dan heeft u het goed en de rest van de raad het fout en daar gaan we niet van uit. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Beusenberg. Dan had ik mijnheer Spijker op mijn lijstje maar die was zo slim de voorzitter op een dwaalspoor te zetten want ik dacht dat u ging reageren op mijnheer Salhi, daarom gaf ik u het woord en u pakte gewoon wat u pakken kon. Ik ga terug naar mijnheer Jansen, u heeft een aantal reacties gehoord van uw collega's. Maar voor ik dat doe is er nog een reactie van mijnheer De Vries.

De heer DE VRIES: Ik had nog even willen reageren. Ik denk dat er in principe nu een goed plan ligt maar zoals ik in mijn bijdrage al aangaf, waar je kunt versnellen, zou dat mooi meegenomen zijn. Maar ik zie in ieder geval in het stuk staan dat onder andere in Floriande-Oost, Floriande-West, Stellinghof en Vijfhuizen allerlei wijken al ingepland staan. En dat is in de heel nabije toekomst dus ik vermoed dat er heel snel mee begonnen wordt die wijken te betrekken. Maar nogmaals, als het daar spaak zou lopen, zoals het in Rijsenhout spaak is gelopen, dan moeten we denk ik wel goed gaan nadenken. Maar op dit moment denk ik wel dat er een en ander op de rit staat.

De VOORZITTER: U krijgt een interruptie van mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voorzitter, volgens mij heeft de wethouder net ook gezegd dat het in Rijsenhout niet spaak gelopen is door de gemeente, maar juist door het rijk dat op een gegeven moment zei 'het kan niet'. Dus dan kunnen wij wel naar het rijk gaan en zeggen 'het is ons niet gelukt', maar zij weten dondersgoed dat het niet is gelukt want door hen is het niet gelukt.

De VOORZITTER: Mijnheer De Vries.

De heer DE VRIES: Dat klopt, het ligt niet aan ons maar aan het rijk, maar daardoor staat er nu bij Rijsenhout 'n.t.b.' in plaats van '2021'. Dan moet je dus opnieuw een ander plan voor Rijsenhout verzinnen.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Dank u wel voorzitter. Ik dacht dat het de bedoeling was dat we een faciliterende rol gingen spelen voor al die inwoners die zich in drommen melden bij de gemeente omdat ze zo dolgraag hun huis afgesloten willen hebben van het gas en in al die wijken voor al die actievoerende inwoners die zeggen 'we willen graag bovenop onze hypotheek maandelijks ook nog wat kosten voor dat van het gas afgaan'. Ik dacht dat wij dan samen met die inwoners een gedragen plan gaan maken, maar als ik het mis heb, moet u mij corrigeren.

De VOORZITTER: Dat laat ik over aan mijnheer De Vries. Wilt u reageren?

De heer DE VRIES: Ik hoef daar niet op te reageren, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel, dan geef ik het woord aan mijnheer Jansen, zoals ik zojuist al memoreerde, om wellicht een reactie te geven op een aantal vragen en opmerkingen die aan uw adres gericht zijn en anders mag u ook het debat afsluiten.

De heer JANSEN: Dank u wel voorzitter, het blijkt toch links en rechts, letterlijk en figuurlijk, reacties losgemaakt te hebben. De vraag van plan B is niet zozeer ingegeven door 'dus plan A is niets'. Het is meer vanwege de vraag, dat was ook de vraag aan de wethouder, dat de doelstelling die vorig jaar is vastgesteld om onder andere acht aardgasvrije wijken voor 2030 te hebben redelijk krap lijkt te worden. De wethouder zelf geeft ook aan de technieken die binnenkort komen', zullen ons ook gaan helpen'. Dat zijn ook niet echt harde zaken waarvan mijn fractie zegt 'dan weten we zeker dat het allemaal gaat lukken'. Plan B moet niet als een scherpe tegenstelling worden gezien maar meer in de zoektocht, welke mogelijkheden kunnen we nog meer aanwenden om tot plan A te komen? Misschien is het dan wat voorzichtiger gezegd. Er zijn wat dingen genoemd en we zitten hier ook om kaders mee te geven. Dus ik hoop dat het college daar ook het een en ander van meeneemt. Ik wil als laatste uitspreken: ik spreek echt de hoop uit dat we niet wachten op wonderen, maar proberen zelf aan het stuur te blijven. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel voor uw samenvatting van dit debat. We hebben nog wat tijd over en we hebben nog een debataanvraag van mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Voorzitter, dank u wel. Ik hoorde mijnheer Salhi net over allerlei fora en bij Forza! zijn we altijd een beetje bang voor dit soort fora omdat dat nu net de mensen zijn die mevrouw

Van de Meeberg net ook al aanhaalde, omdat daar vaak de hardste schreeuwers zich melden voor in zo'n forum en omdat we dan een klein beetje vertroebeling krijgen van wat onze inwoners nu echt willen. Dus eigenlijk wil ik betogen dat het inrichten van een forum een heel slecht idee is en dat je echt draagvlak bij je inwoners zelf moet zien op te halen. Dan wil ik graag horen wat mijn collega's daarvan vinden.

De VOORZITTER: Dan geef ik het woord aan de collega's. Wie zou het woord willen hebben? Mijnheer De Vries.

De heer DE VRIES: Ik denk dat ik kan aansluiten bij wat de portefeuillehouder zei, op het moment dat een bepaalde wijk aan de beurt is, is het denk ik goed om daar de participanten te halen.

De VOORZITTER: Dan een tweede, mijnheer Salhi en dan mevrouw Van 't Hull en dan mijnheer Beusenberg en dan mijnheer Den Elzen.

De heer SALHI: Ik was ook wel tevreden met de beantwoording van de portefeuillehouder, om op die manier te beginnen. Maar als je naar andere gemeenten kijkt, is het heel moeizaam om überhaupt mensen aan tafel te krijgen. Dus ik denk, en dat heb ik net ook al aangehaald, dat we alles op alles moeten zetten om juist die mensen wel aan tafel te krijgen. Forums zijn een manier, maar het hoeven niet altijd de hardste schreeuwers te zijn want soms kunnen ze heel hard schreeuwen, maar er komen ook gewoon goede dingen uit, is mijn ervaring.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Salhi, dan geef ik het woord aan mevrouw Van 't Hull van de VVD.

Mevrouw VAN 'T HULL: Dank u wel. Ik wil me aansluiten bij mijnheer De Vries van de ChristenUnie-SGP. Op het moment dat een wijk aan de beurt is en er wijkplannen zijn, zijn er keuzes en dan zie ik goed voor me dat daar mensen op reageren en dan betrokken worden.

De VOORZITTER: U krijgt een reactie van mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Denkt u niet dat dat een beetje het paard achter de wagen spannen is? Want hebben we op het moment dat een wijk op de nominatie staat om van het gas afgesloten te worden, niet al een aantal stations gepasseerd waar je juist zou willen dat die mensen al voor die tijd kunnen participeren over de vraag of ze überhaupt van het gas afgesloten willen worden?

De VOORZITTER: Mevrouw Van 't Hull.

Mevrouw VAN 'T HULL: Dat is een aparte manier van vragen stellen. Dat zie ik op een andere manier. Er wordt op dat moment een keuze voorgelegd om te kijken hoe je van het gas af zou kunnen.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Van 't Hull, dan geef ik het woord aan mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel. Ook ik wil mij aansluiten bij de woorden van mijnheer De Vries en ik snap wel dat mijnheer Vermeulen toch wel bang wordt van een Forum met de verkiezingen binnen zes maanden in aantocht. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Beusenberg, dan geef ik het woord aan mijnheer Den Elzen.

De heer DEN ELZEN: Daar zou ik me bij kunnen aansluiten. Ik zie ook dat er volop aandacht is voor die participatie. We hebben al gesproken over het continue communicatieproces en ik heb het ook al benoemd door te refereren aan het feit dat wanneer gewerkt wordt in je eigen voor- en achtertuin, je echt wel mee gaat praten. Dus dat komt echt wel goed. Ik denk dat de dorps- en wijkgebouwen vol zullen zitten, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Den Elzen, dan geef ik het woord ter afsluiting aan mijnheer Vermeulen. U mag het debat afsluiten en samenvatten.

De heer VERMEULEN: Nee, ik vind dat het laatste woord is geweest en het is prima afgesloten.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan heb ik beide thema's behandeld met u, althans, ik heb ze niet behandeld, maar ze zijn ter discussie gesteld, wat mij betreft. Zijn er misschien nog kleine themaatjes die u wilt noemen of ter discussie brengen? Ik zie daar geen reactie op en dat betekent dat ik deze sessie ga afsluiten. Dat betekent dat het stuk netjes over veertien dagen op de stemmingenlijst komt en ik heb geconcludeerd dat het dan ook als zodanig gereed is om ter stemming te komen. Dank u wel voor uw inzet en het debat en wat mij betreft, ik houd daarvan, levendig en spitsvondig, en op naar het volgende debat. Tot de volgende sessie.